

VALTIOTIETEELLINEN YHDISTYS
STATSVETENSKAPLIGA FÖRENINGEN
FINNISH POLITICAL SCIENCE ASSOCIATION

12. Puolueet ja painostusryhmät muotoilemassa kotoutumis-, kansalaisuus- ja maahanmuuttopolitiikkaa

Puheenjohtaja: Matti Välimäki, mtaval@utu.fi

Turun yliopisto, Eduskuntatutkimuksen keskus

Kommentaattori: Pasi Saukkonen

CUPORE – Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämissäätiö

Työryhmän kuvaus: Vähemmistöjen ja siirtolaisuuden tutkimuksessa tehdään ero yhteiskunnan legaalisen ja symbolisen jäsenyyden välillä. Valtion antama siunaus valtioyhteisön jäsenyydestä ei ole sama asia kuin yhteiskunnallinen, yhteisön jäsenten antama, hyväksyntä jäsenyydelle. Pääsy symbolisen kansalaisuuden piiriin määrittyy jatkuvassa yhteiskunnallisessa keskustelussa, johon osallistuvat lukuisat eri toimijat. Tätä keskustelua käydään sekä virallisilla että epävirallisilla areenoilla.

Työryhmä tarkastelee yhteiskunnan jäseneksi kuulumisen ja erilaisuuden merkityksiä poliittisten toimijoiden näkökulmasta. Ryhmässä pohditaan erilaisia, ja usein toisistaan poikkeavia ratkaisuja, joita viralliset ja epäviralliset poliittiset ryhmittymät esittävät koskien erilaisuutta, vähemmistöjen oikeuksia ja monietnisyyttä nykypäivän yhteiskunnissa. Kyseisenlaisiksi poliittisiksi ryhmittymiksi lasketaan muun muassa ammattiliitot, ajatushautomot, verkon keskustelupalstat, puolueet ja kansalaisjärjestöt.

Keskeisiä kysymyksiä ryhmässä ovat:

- Kuinka ryhmittymät muotoilevat haluamansa siirtolaisuus- ja vähemmistöpolitiikkaa koskevat päämäärät?
- Kuinka yhteiskunnan jäseneksi kuulumisen ja erilaisuus käsitetään ja käsitteellistetään ryhmittymien virallisissa tai epävirallisissa kannanotoissa?
- Kannatetaanko esimerkiksi monikulttuuristen käytäntöjen tukemista, yhteiskunnallisen osallisuuden korostamista, vähemmistöjen assimilaatiota tai yhtenäiskulttuuriin pohjaavaa integraatiota kotouttamisen ja yhteiskunnan jäsenyyden saamisen lähtökohtina?

Abstraktit:

Miten maahanmuuttoasenteet vaihtelevat paikallisesti? Katsaus maahanmuuttoasenteisiin Turun eri asuntoalueilla

Tämän paperin tarkoitus on kuvata maahanmuuttoasenteita Turussa. Maahanmuutto Suomeen on viime vuosina lisääntynyt merkittävästi ja eritoten se on kohdistunut maan suurimpiin kaupunkeihin, mm. Helsinkiin ja Turkuun. Maahanmuutto on ilmiönä sekä globaali että paikallinen, sillä vaikka kyse onkin ihmisten liikkumisesta valtiorajojen yli, kotouttamisen käytännön haasteet ratkotaan paikallisesti. Kotouttamisen onnistumiseksi maahanmuuttajien tulee löytää paikkansa uudesta yhteisöstä, mutta myös kantaväestön on oltava vastaanottavainen tulijoiden tuomaa kulttuuria ja uusia tapoja kohtaan. Kantaväestön maahanmuuttoasenteilla sekä maahanmuuttajien elinympäristöllä on siten huomattava vaikutus kotouttamisprosessin lopputulokseen. Kotouttamistoimien vaikutukset ovat riippuvaisia siitä, minkälaiset asuinalueen vallitsevat asenteet ovat sekä siitä, mitkä asiat asenteita muovaavat. Tästä johtuen on erittäin tärkeää ymmärtää vallitsevaa asennetta maahanmuuttajia kohtaan eri asuinalueilla. Tämän katsauksen tarkoituksena on selvittää maahanmuuttajiin kohdistuvien asenteiden alueellisia eroja Turussa. Tutkimuksessa käytämme Åbo Akademiassa vuonna 2012 Turusta kerättyä laajaa (n=2967) Kansalaiskeskustelu maahanmuutosta 2012 -kyselyaineistoa. Aiheesta olemme aikaisemmin julkaisseet artikkelin Does the neighborhood context explain attitudes toward immigration? A study of opinions on immigration in the city of Turku, Finland ja tekeillä oleva katsaus on suunniteltu julkaistavaksi Turun kaupunkitutkimusohjelman kautta.

Mikko Leino, Turun yliopisto, molein@utu.fi

Kotoutuminen suomalaisten puolueiden kannanotoissa 2010-luvulla

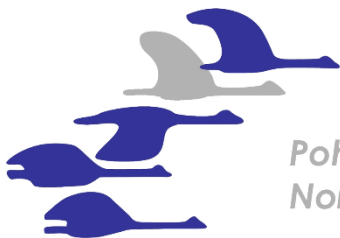
Suomen ensimmäinen maahanmuuttajien kotouttamista laajasti linjannut laki säädettiin vuonna 1999 ja vuoden 2011 syksyllä tuli voimaan sen korvannut Laki kotouttamisen edistämisestä. Kaikki suomalaiset eduskuntapuolueet ovat viimeistään 2000-luvulla linjanneet kotouttamispolitiikkaan liittyen ohjelmissaan ja valtaosa jo 1990-luvun taitteessa pakolaispolitiikkaa käsitelleissä kannanotoissaan. Tämä paperi erittelee hallitus- ja oppositiopuolueiden viimeisimpien ohjelmien kotouttamispolitiikkaan liittyviä kantoja. Aineistona ovat puolueiden vuosina 2010-2015 julkaisemien ohjelmien ja kannanottojen kotoutumista käsittelevät osuudet sekä Kataisen/Stubbien ja Sipilän hallitusten kotoutumista koskevat ohjelmalliset linjaukset. Tutkimuskysymykset: - Mitkä nähdään kotoutumisen kannalta keskeisimmiksi väilyiksi? - Mitkä ovat keskeisimmät kotoutumista tukevat toimenpiteet? - Kuinka ja kenelle määritellään vastuu kotoutumisesta?

Matti Välimäki, Eduskuntatutkimuksen keskus, Turun yliopisto, mtaval@utu.fi

A General Backlash against Multiculturalism? The Minority Rights Rhetoric of Populist Politics in Finland

In the social sciences, the international debates about the backlash against multicultural policies have been extensive and somewhat confused. Part of the dilemma is the diverse definitions of multiculturalism that can be found in the debates. The influential theories of multicultural citizenship and minority rights presented by Will Kymlicka often provide a framework that can describe the development of political approaches to multiculturalism in western democracies. This paper discusses the applicability of this theoretical framework in the context of recent political debates in Finland. The paper analyses minority rights rhetoric in statements of a populist party, the Finns Party, which has become a major political force in Finland in the 2010s. Kymlicka (2010) argues that a backlash against multicultural policies has mainly occurred in relation to the acceptance of ethnic-cultural diversity among immigrant groups. A support for a backlash is found in the minority rights statements of the party, but Kymlicka's assessment is not completely accurate in this particular case. The political rhetoric of the party is not mainly about policies relating to immigrants, but basic principles of group-specific rights for minorities are also disputed. Thus, any real or imagined minority that is not considered sufficiently representing "Finnishness", might become the target of the rhetoric.

Östen Wahlbeck, Helsingfors universitet, osten.wahlbeck@helsinki.fi

Pohjoismaiden hallinnollinen liitto Suomen osasto ry
Nordiska administrativa förbundet Finska avdelningen rf